

Kiertotalouden tilannekuva

Jäkki-yhteistyöryhmä 11.9.2025
Eero Jalava



Tilannekuva

Kiertotalouden tilannekuva

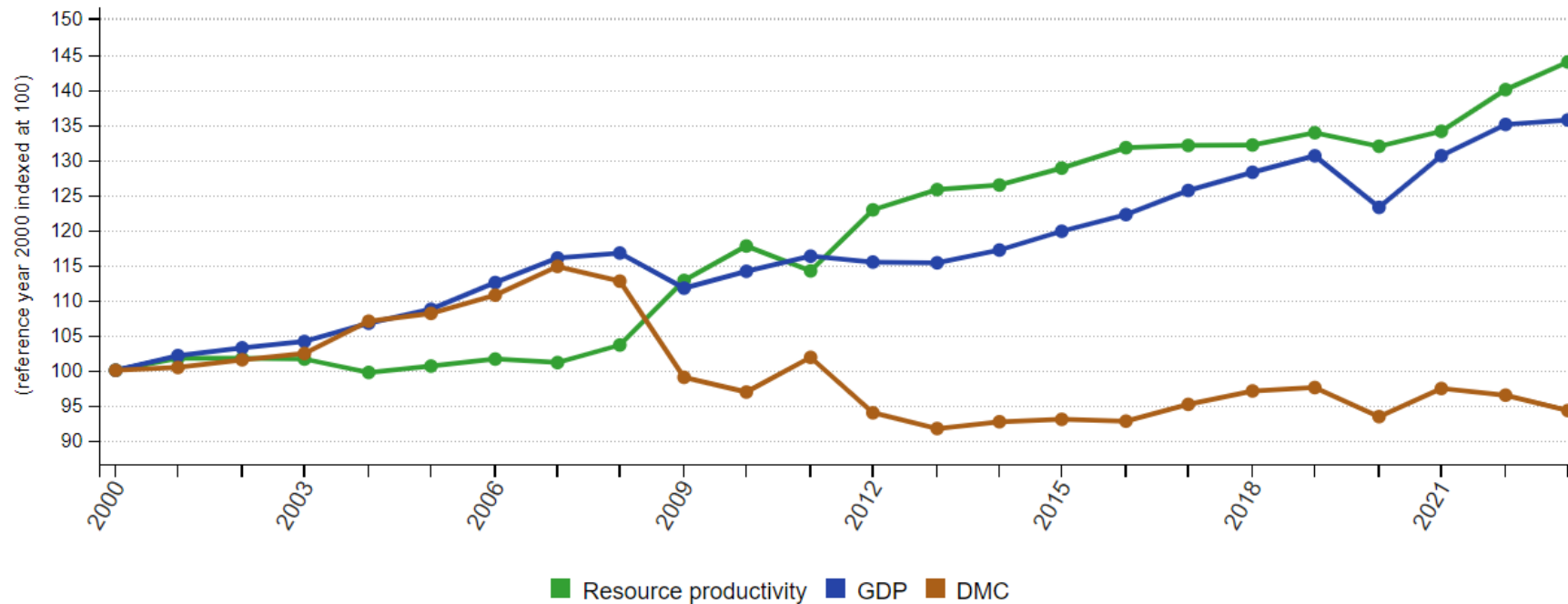
- Kiertotalous on Suomessa samankaltaisessa tilanteessa kuin muualla EU:ssa: konsepti on laajasti tunnettu, kiertotalouden liiketoimintamalleja käyttöön ottaneiden yritysten lukumäärä on kasvanut, investoinnit esim. teollisten sivuvirtojen käyttöön on kasvussa, kiertotaloutta vauhdittavia politiikkatoimia on hyväksytty EU:ssa, mutta tavoitteista ollaan toistaiseksi kaukana*
- Kiertotalous on tunnistettu teollisuuden toimialoilla yhdeksi keskeisimmistä keinoista pienentää hiilidioksidipäästöjä ja vähentää luontokatoa
- Kiertotalouden painoarvo EU:n omavaraisuuden, huoltovarmuuden ja kilpailukyvyn lisäämisessä on noussut merkittävästi

Kiertotaloutta vauhdittavat tavoitteet ja lainsäädäntö FI&EU

- Materiaalien kiertotalousasteen kaksinkertaistaminen 2030: 23,4% (EU27)
- Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä (FI)
- Resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä (FI)
- Kansallinen kiertotalouslaki, valmistelu 2024-2026 (FI)
- EU:n akkuasetus 2023 (mm. akkupassit, kierrätetyn raaka-aineen käyttöosuusvelvoite)
- ESPR-kehysasetus 2024, tavoitteena ulottaa ”mahdollisimman laajaan joukkoon tuotteita”
- Right to repair –direktiivi 2024
- EU Critical raw materials act 2024
- EU:n Clean Industrial Deal: EU circular economy act 2026

Miten kiertotalous etenee Euroopassa?

EU resource productivity compared with GDP and DMC, 2000-23

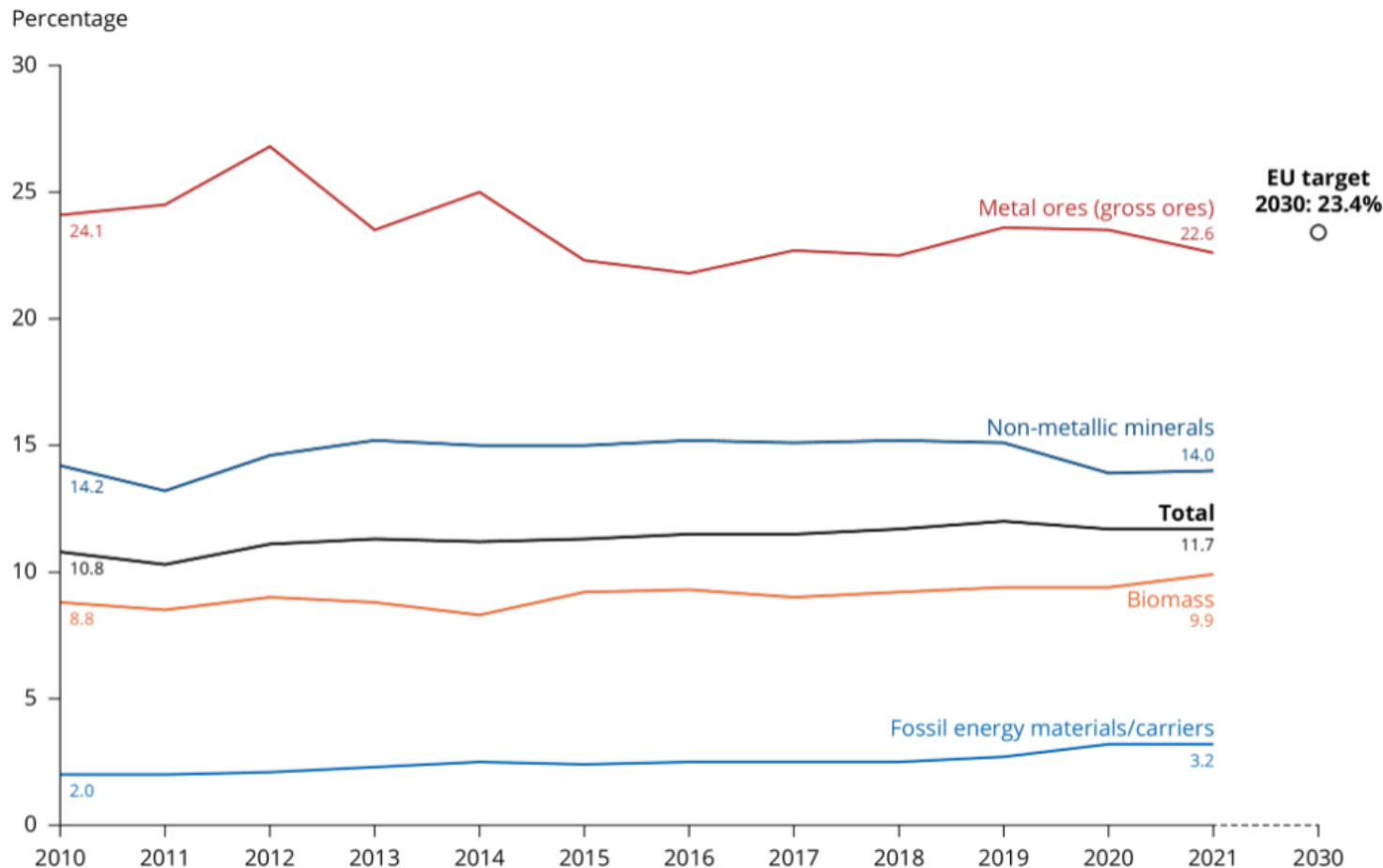


EU:n resurssituottavuus on trendinomaisessa kasvussa, ja talouskasvun ja luonnonvarojen käytön välillä on havaittu viitteitä irtikytkennästä.

DMC mittaa talouden suoraan käyttämien materiaalien kokonaismäärää.

Miten kiertotalous etenee Euroopassa?

Figure 1. Circular material use rate in the EU and breakdown by material group between 2010 and 2021



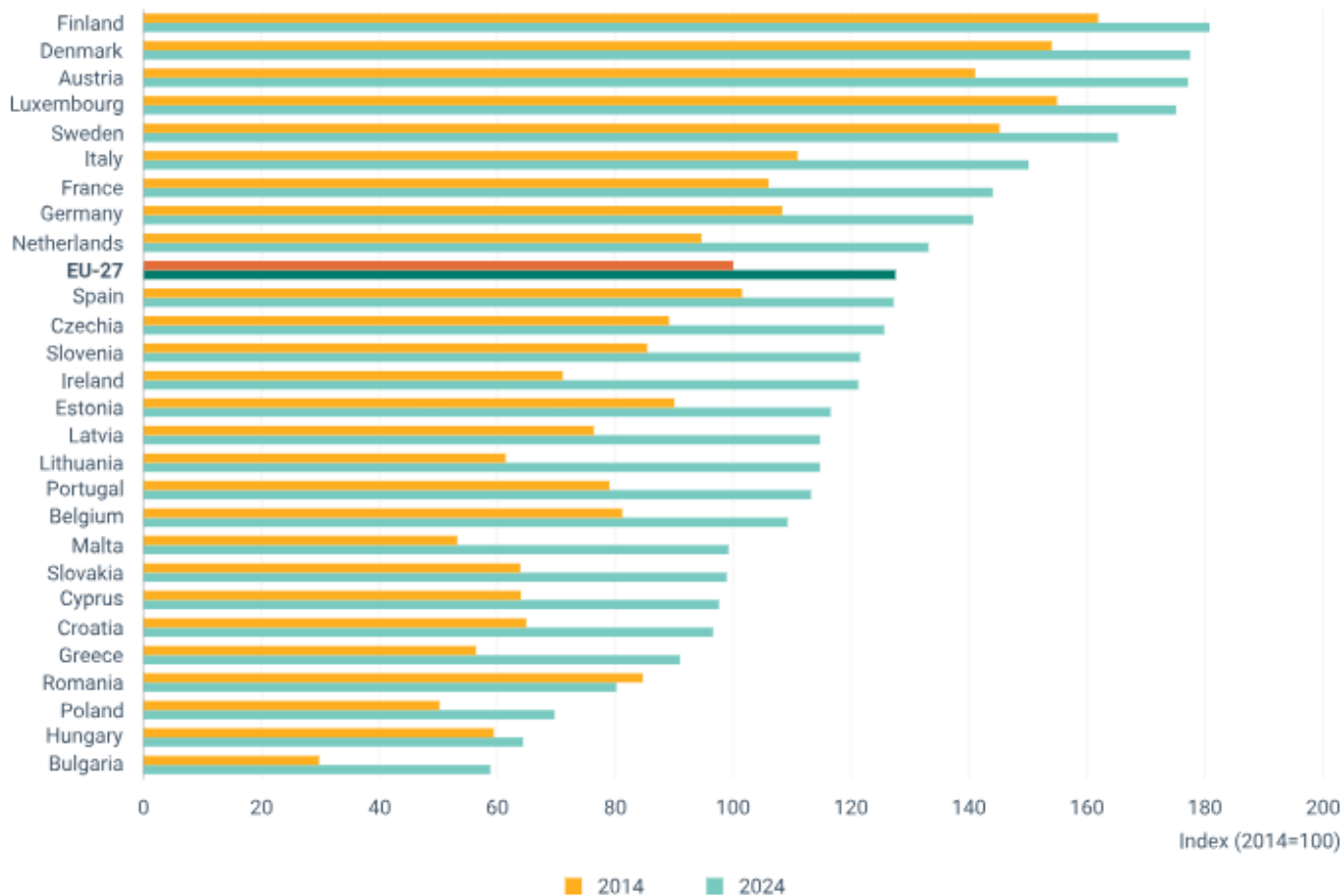
EU:n materiaalien kierrätysaste on juuttunut noin 11,7% tasolle, ja pysynyt paikallaan viimeiset viisi vuotta.

Suomi ei toistaiseksi pärjää vertailussa. Vuonna 2023 luku oli 2,4%, siinä missä Hollannin vastaava luku oli 27,5%.

Innovaatiot

Kiertotalouteen liittyvät innovaatiot

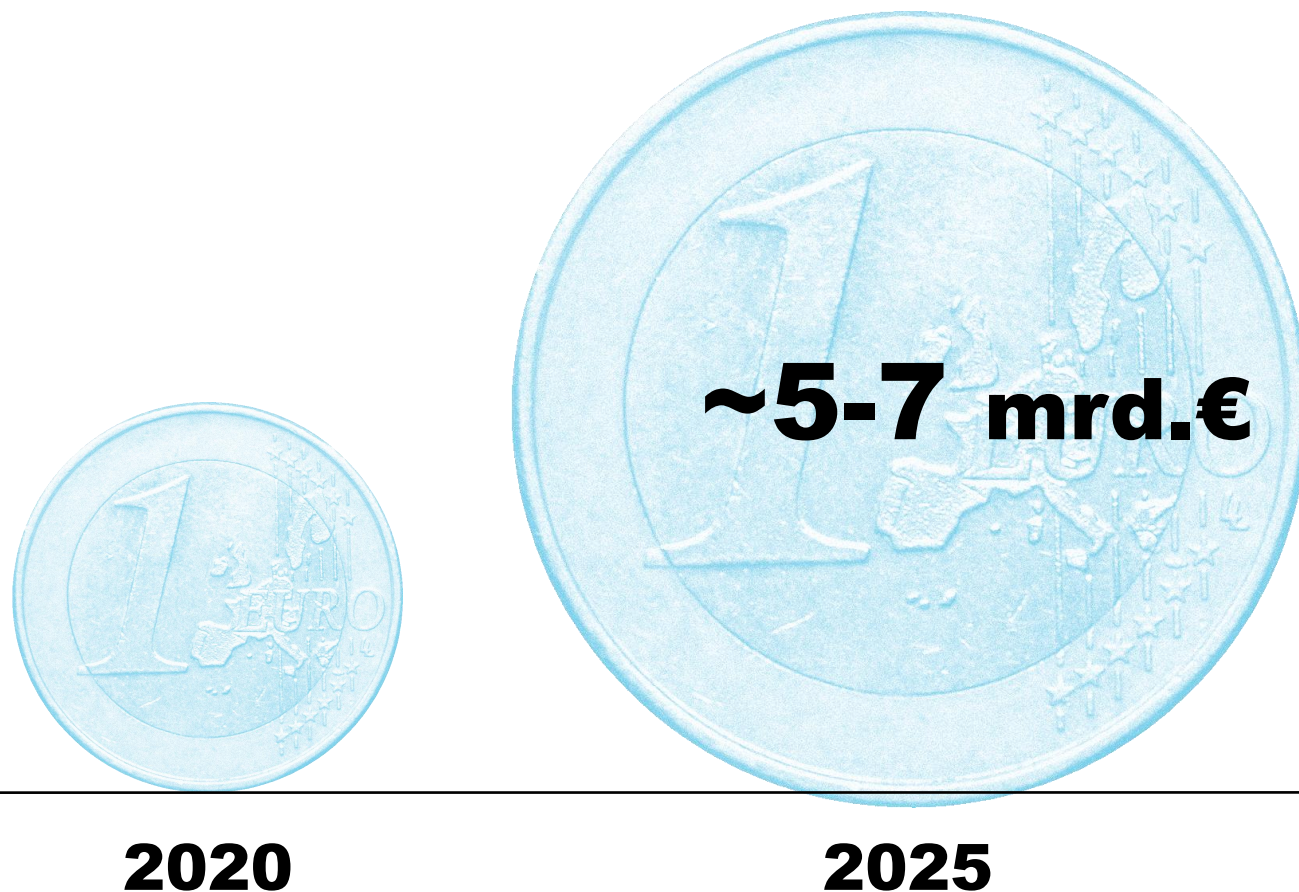
Figure 2. Eco-innovation index by EU Member State, 2014-2024 (relative to EU-27=100 in 2014)



- Suomi on pärjännyt perinteisesti erittäin hyvin kiertotalouteen liittyvissä 'ekoinnovaatioiden' tarkasteluissa
- 'Ekoinnovaatiot' liittyvät kykyyn tuottaa kiertotalouden mukaisia materiaaleja, tuotteita ja palveluja, ehkäistä jätteen syntymistä, pidentää tuotteiden elinkaarta ja pienentää ympäristövaikutuksia.

Kasvu

Kasvupotentiaali



1

EK:n vihreän siirtymän investointien dataikkunan kiertotalouteen liittyviä investointeja on suunnitteilla 5-7 miljardin edestä*

2

Materiaalien kierrätysasteen kaksinkertaistaminen kasvattaisi BCG:n mukaan yritysten liikevaihtoa 15% ja tarjoaisi jopa 15% kustannussäästöt materiaalihankinnoissa*

Kiertotalouteen liittyvät investointisuunnitelmat

Yritys	Toimiala	Liiketoiminta	Paikkakunta	Investointi, milj. €	Työpaikat	Status
Mirka		kiertotalouteen perustuvien hiomajyvien tuotantolaitos	Jepua	25		Suunnittelu
Origin by Ocean	Biojalostamot	Biojalostamo	Kokkola	70		Suunnittelu
Saint-Gobain	Rakennusteollisuus	Terästuotannon kuonan hyödyntäminen sementin sideaineina	Raahe	13		Käynnistys
Fortum Battery Recycling	Kriittiset raaka-aineet	Euroopan suurin akkujen kierrätyslaitos	Harjavalta	170		Suunnittelu
Novana	Kriittiset raaka-aineet	Vanadiinin talteenotto terästuotannon sivuvirroista	Pori	400	80+	Investointipäätös
Otanmäki Mine	Kriittiset raaka-aineet	Vanhan kaivannaisalueen rikastushiekan hyödyntäminen	Kajaani	232		Suunnittelu
Useita yrityksiä	Hukkalämmön talteenotto	Hukkalämmön talteenotto	Helsinki, Tampere, Pori, Salo, Joensuu, Kokkola, Vaasa Porvoo, Kemi, Vantaa+	420+	320+	Investointipäätös tai -suunnitelma
Pori energia, Vantaan energia, Westenergy	Hiilidioksidin talteenotto	CO2 talteenotto ja käyttö vanadiinin talteenottolaitoksella	Pori, Mustasaari, Vantaa	900+		Investointisuunnitelma

Lähde: EK:n vihreän siirtymän investoinnit

Kiertotalouteen liittyvät investointisuunnitelmat

Yritys	Toimiala	Liiketoiminta	Paikkakunta	Investointi, milj. €	Työpaikat	Status
Suomen lantakaasu, Wegagroup, Nurmon bioenergia+muut	Biokiertotalouden investoinnit	Biokaasutuotanto ja ravinteiden kierrätys	Nurmo, Leppävirta, Kiuruvesi+muut	n. 700	n. 700	Investointipäätös tai -suunnitelma
CH Bioforce, Kotkamills, Nordfuel	Biojalostamot	Biotuotteiden jatkojalostus	Raisio, Kotka, Haapavesi	n. 360	n. 325	Investointipäätös
Carbo Culture oy, Joensuu Biocoal, Stora Enso, GRK, Puhi	Biohiilen tuotanto	Biohiilen tuotanto	Kerava, Kotka, Joensuu, Utajärvi, Ranua	44		Käynnistys, investointipäätös ja investointisuunnitelma
Kuusakoski, Purso	Teräksen ja alumiinin kierrätys	Hiilivapaa teräksenkierrätyslaitos, alumiinisulatto	Kemi, Ikaalinen	40		Investointisuunnitelma
Syklo, Finnfoam, Sumi	Muovin kierrätys	Muovien kierrätys	Salo, Riihimäki, Hyvinkää	134		Investointipäätös
Vantaan energia	Muovin ja muiden jätteiden kierrätys		Vantaa	50		Esiselvitys
Neste, Lamor-Reciclo, Fortum	Muovin kierrätys	Muovin kemiallinen kierrätys	Porvoo, Riihimäki	199		Investointipäätös
Metsä Group	Biojalostamot	Tekstiilikuidun valmistaminen havusellusta	Äänekoski/Kemi	500		Esiselvitys

Lähde: EK:n vihreän siirtymän investoinnit

Kiertotalous

Miten eteenpäin?

- Sääntely ja ohjauskeinot
 - Kiertotalouteen ohjaavaa lainsäädäntöä on paljon hyväksytty ja/tai tulossa – taloudelliset ohjauskeinot eivät toistaiseksi laajasti valikoimassa
- Koulutus ja osaaminen
 - Kiertotalous edellyttää vahvaa toimialojen perusosaamista ja uusia taitoja esim. digitaalisiin ratkaisuihin ja toimialat ylittävään yhteistyöhön liittyen
- TKI-toiminnan ja investointien tukeminen
 - TKI-rahoituksen suuntaaminen kiertotalouteen